

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

II.510.498.2018.VV

Pan

Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości-

Prokurator Generalny

Na tle wpływających do mojego Biura wniosków ujawnił się problem dotyczący korzystania z instytucji uregulowanej w art. 182a Kodeksu karnego wykonawczego, który został wprowadzony ustawą nowelizującą z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 541). Przepis ten przewiduje możliwość zmiany sposobu wykonywania środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów w ten sposób, że może on być wykonywany w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową.

Zgodnie z ustawą, jeżeli zakaz prowadzenia pojazdów był wykonywany przez okres co najmniej połowy orzeczonego wymiaru, a w przypadku dożywotniego zakazu przez okres co najmniej 10 lat, sąd może orzec o dalszym wykonywaniu tego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową, jeżeli postawa, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz zachowanie w okresie wykonywania środka karnego uzasadniają przekonanie, że prowadzenie pojazdu przez tę osobę nie zagraża bezpieczeństwu. Tym samym skorzystanie z instytucji zmiany sposobu wykonywania środka karnego zakazu prowadzenia pojazdu jest uzależnione od spełnienia przesłanki temporalnej oraz stwierdzenia pozytywnej oceny kryminologicznej. Sąd, korzystając z art. 182a § 1 k.k.w., nie wymierza nowego środka karnego, lecz jedynie zmienia zakres przedmiotowy orzeczonego wcześniej zakazu (R. A. Stefański i in., *Środki karne po nowelizacji w 2015 r.*, WK 2016). Przepis art. 182a § 1 k.k.w. realizuje jedną z fundamentalnych zasad prawa karnego wykonawczego, jaką jest zasada modyfikowania kar

i środków w postępowaniu wykonawczym. Komentatorzy omawianej problematyki wskazują, że uregulowanie zawarte w art. 182a § 1 k.k.w. pozwala sądowi na zmniejszenie elementu represyjnego orzeczonego środka zakazu prowadzenia pojazdów (K. Dąbkiewicz, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, wyd. III, WK 2015).

W razie spełnienia warunków określonych w ustawie sąd wydaje postanowienie o zmianie zakresu przedmiotowego zakazu prowadzenia pojazdów w ten sposób, że ma on być wykonywany w postaci zakazu prowadzenia pojazdów niewyposażonych w blokadę alkoholową. W razie uwzględnienia przez sąd wniosku skazanego, starosta wydaje decyzję o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami (art. 103 ust. 3a ustawy o kierujących pojazdami).

Wnioski wpływające do mojego Biura sygnalizują na problem niskiego poziomu wiedzy osób uprawnionych do ubiegania się o przedterminowy zwrot zatrzymanego dokumentu, o możliwości skorzystania z tej instytucji.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska co do rzeczywistego poziomu korzystania z możliwości przewidzianej w art. 182a § 1 k.k.w. oraz o przekazanie statystyk dotyczących korzystania z tej instytucji.

Jednocześnie uprzejmie proszę o rozważenie możliwości podjęcia stosownych działań mających na celu rozpowszechnienie wiedzy o możliwości ubiegania się o przedterminowy zwrot zatrzymanego prawa jazdy w wyżej wskazanym trybie.